

Rusija predlaga Poljakom kompromis glede meje

Poljska bi dobila vzhodno Prusijo in trden izhod na morje v zameno za vzhodne province

LONDON, torek 11. jan. — Rusija je danes objavila načrt za kompromisno spravo mejnega spora s Poljsko, glasom katerega bi Rusija obdržala vzhodne poljske province, kjer bivajo Belorusi in Ukrajinci, Poljaki pa bi v zameno dobili nazaj vzhodno Prusijo, ki je nekod pripadala Poljski, in bi na tak način na nemški račun dobili trden izhod na Baltično morje.

Rusko stališče je, da mora nova rusko-poljska meja slediti takozvani Curzonovi črti, ki se zelo malo razlikuje od meje, katero je Rusija potegnila leta 1939, ko so Nemci napadli Poljsko in so Rusi invadirali poljski teritorij od vzhoda.

(Curzonova linija nosi ime po britanskem diplomatu, ki je predlagal tozadevno mejo med Poljsko in Rusijo po zadnji svetovni vojni, ampak Poljaki so takrat pod poveljstvom Pilsudskega podvzeli vojaško kampanjo proti Rusom in vsilili svojo lastno mejo, ki je bila upostavljena v pogodbi, katero je boljševiški režim podpisal v Rigi. Poljaki so takrat zavzeli tudi litvinsko mesto Vilno in jo inkorporirali v poljsko državo.) Po načrtu, ki ga je Rusija predložila Poljski, bi se od vzhodnih provinc vrnilo Poljakom samo one pokrajine, katerih prebivalstvo je pretežno večine poljske narodnosti. Na drugi strani pa bi Poljska na zapadni strani dobila vzhodno Prusijo, ki je tradicionalni center nemških junkerjev.

Po ruskem načrtu bi poljska vzhodna meja šla od litvinske meje v več ali manj ravni črti do Brest-Litovske, od tam pa ob reki Bug, kakor je leta 1919 predlagal angleški zunanji minister lord Curzon.

Sodi se, da bi po tem načrtu Poljska dobila okrog 6.750 kvadratnih milj ozemlja od 77.703 kvadratnih milj, ki jih je zasedla Rusija leta 1939. Domneva se, da bi bila Rusija pri volji pristati na nekatere koncesije na južnem koncu meje, v okolici mesta Lvov.

Izjava sovjetske vlade ob enem vabi Poljsko, da se pridruži novi alijanci med Rusijo in Čehoslovako, katere cilj je, ustaviti vsako nadaljnjo nemško ekspanzijo proti vzhodu, in napraviti Poljsko zanesljivo in močno zaveznico proti Nemčiji.

Toda izjava sovjetske vlade žigosa sedanjo zamejno poljsko vlado v Londonu, in iz iste je jasno razvidno, da bo Rusija iskala sporazum z demokratičnimi elementi poljskega naroda.

Jugoslovanska armada na srednjem vzhodu in partizani

KAIRO, 3. januarja (O.N.A.). — Tukajšnji partizanski krogi poročajo, da se je začel v vrstah redne jugoslovanske armade, ki se nahaja na srednjem vzhodu, pokret, katerega cilj je, pripoznati Titovo vodstvo.

Ta poročila zatrjujejo, da je sporočilo koncem tedna 55 častnikov, približno 500 mož in moštvo jugoslovanske pomorske edinice, angleški oblasti željo, da ne služijo več vladi kralja Petra, temveč Titu. Glasom teh informacij, so bili ti oddelki premeščeni v posebno taborišče.

Glavni stan jugoslovanske vojske je odklonil podatki izjava v tej zadevi dokler traja preiskava.

NACIJI SO OBSODILI GROFA CIANA NA SMRT?

LONDON, 10. jan. — Nemška uradna časniška agencija je danes poročala, da je bil pred osištanim tribunalom v severni Italiji obsojen na smrt bivši zunanji minister grof Galeazzo Ciano, ki je zet Benito Mussolinija. Z njim vred je bil baje obsojen maršal De Bono, ki je bil poveljnik italijanske armade v začetku etiopske vojne.

NOVE URADNICE

Društvo Jutranja zvezda št. 137 ABZ je izvolilo ves stari odbor za leto 1944: Predsednica Genovefa Zupan, podpredsednica Frances Brancel, tajnica in blagajničarka Dorothy Strniša, 6505 Bonna Ave., EN. 6453, zapisničarka Julia Brezovar, rediteljica Paula Zigman, nadzorice: Rose Levstek, Pauline Durjava in Mary Bradač, zastopnici za Ohijsko federacijo Dorothy Strniša in Mary Bradač, za Klub društev in delniško sejo SND Mary Bradač, za JPOSS Genovefa Zupan in Dorothy Strniša, za Združena društva fare sv. Vida Frances Brancel in Mary Mahne.

URADNICE KROŽKA ST. 3 PROG. SLOVENK

Na seji krožka št. 3 Progresivnih Slovenk so bile izvoljene sledeče uradnice za leto 1944: Predsednica Frances Gorjanc, podpredsednica Angela Ogrin, tajnica in blagajničarka Mary Ster Arrowhead Ave., KE. 5773, zapisničarka Gusti Zupančič, nadzorni odbor: Frances Rotter, Mary Mezgets in Mary Dodic, poročevalka Gusti Zupančič. Seje se vršijo vsako prvo sredo v mesecu.

Vojno pivo ima zelo malo "kika"

Mestni kemični urad je v zadnjem času preizkusil alkoholno vsebino 14 različnih vrst piva, ki se prodaja v Clevelandu, in odkrilo se je v 10 slučajih iz 14, da pivo vsebuje manj kot 3,2 procentov alkohola, oziroma povprečno 3,1, kar pomeni, da večina piva, ki se prodaja v steklenicah, nima niti toliko "kika" kot takozvano "nedeljsko pivo."

Preiskava je prinesla na dan, da celo najmočnejše pivo nima več kot 3,75 procentov alkoholne vsebine.

Resnica o današnjem pivu je prišla na dan, ko se je skušalo gostilničarje prosekutirati radi nedeljske prodaje, ko pa se je zaplenjeno pivo kemično preiskalo, se je namero moralo opustiti, ker pivo ni imelo dovolj "kika," ker prodaja istega ob nedeljah ni bila protipostavna.

Novi grobovi

FRANK SAMARIN

Po par-dnevni bolezni je v Glenville bolnišnici preminil Frank Samarin, star 68 let, stanujoč na 1371 E. 43 St. Doma je bil iz Rašče, kotor Petrovina. V Ameriki se je nahajal 41 let ter je zadnjih 36 let delal pri American Steel & Wire Co. Tu zapuščila soprogo Marijo, rojeno Beck, dve hčeri Mary Urbancic in Rose Naujoks, sinove: Franka, Petra, in Johna, ki se nahajajo pri armadi onstran morja, tri vnuke in sestro Josephine Matešiček. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 9. uri dopoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla na E. 40 St., in nato na Calvary pokopališče.

LOUIS PERUSEK

Kot smo že večerj poročali, je preminil Louis Perusek, p. d. pri Starem Malni, star 62 let, ter stanujoč na 1383 E. 55 St. V West Virginiji zapuščila brata Franka in nekaj sorodnikov. Doma je bil iz št. Gregorja, kjer zapuščila dva brata in tri sestre ter več sorodnikov. Tukaj je bival 40 let. Pogreb se bo vršil v četrtek ob 8:15 uri jutro iz pogrebnega zavoda Jos. žele in sinovi, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

STARINAR ZAPUSTIL MILIJON SORODNIKOM NA POLJSKEM

WINSTED, Conn., 9. januarja. — Benjamin Epstein, žid, ki je prišel v Ameriko iz Poljske pred 32 leti in je s prekupčevanjem starine nakopičil premoženje \$1.500.000, je zapustil pretežno del svojega imetja trem sorodnikom na Poljskem, od katerih ni nobenega glasu že od časa, ko so Nemci zasedli Poljsko.

Pokojni starinar je bil samec ter je umrl 28. decembra. V oporoki, ki je bila odprta te dni, je določil za dediče, ki dobe milijon dolarjev, brata Hirsha Kopsteina, sestro Saro Leventhal in nečakinjo Saro Mindell.

DODATEK

V zahvali Mrs. Johanne Cinkole-Wolf, ob priliki njenega rojstnega dne, se je pozabilo omeniti tudi Mr. in Mrs. Frank Rode, in Mr. in Mrs. Frank Strauss, ki so ji tudi priskili čestitati, ter se jim enako najlepše zahvaljuje.

OSTRI BOJI MED PARTIZANI IN NACIJI

Borba v centralni in zapadni Bosni po partizanskem umiku iz Banja Luke

LONDON, 10. jan. — Glavni stan jugoslovanskih partizanov je danes naznanil, da so sile maršala Tita v težkih bojih v zapadni in centralni Bosni, kjer si prizadevajo razbiti nacističko ofenzivo, ki skuša v treh kolonah prodrati v partizansko ozemlje.

Naciji so večerj pričeli z novo ofenzivo, v kateri uporabljajo infanterijo, tanke in motorizirane enote. Največji boji se vršijo v okolici Banja Luke, iz katere so bile partizanske čete po sedmih dnevih prisiljeni umakniti se, potem ko so v uličnih bojih zadale Nemcem velike izgube.

Po umiku iz Banja Luke so partizani izvedli uspešen napad na Bosansko Gradsko, ki leži 25 milj severno od Banja Luke. Ob istem času je 6. slavonska armada v operacijah v bližini reke Save napadla Staro Gradsko, neki drug partizanski oddelek pa je vprizoril napad na Novo Gradsko, ki leži ob progi Zagreb-Belgrad.

Nemško poročilo

Nemška radijska oddaja trdi, da je v bojih za Banja Luko padlo 2.000 partizanov, medtem ko so partizani na hrvaški obali ujeli moštvo neke nemške ladje, ki je polagala mine.

Nemški radio med drugim poroča, da so partizani v Sloveniji povzročili, da je neki nemški vojaški vlak padel v reko Dravo.

(Iz New Yorka se poroča, da se je tam pretekli petek čulo oddaja berlinskega radija, v kateri je bilo rečeno, da so naciji odkrili centralni urad slovenske komunistične stranke, kjer se je našlo imenik članov in podatke strankinih aktivnosti v severni Jugoslaviji. Berlinska oddaja pravi, da je bil med drugim odkrit imenik 20 tisoč prebivalcev, ki imajo biti "likvidirani.")

Partizani pripravljani na pogajanja s kraljem?

"United Press" agencija javlja iz Londona, da so tahtkajšnji jugoslovanski krogi mnenja, da utegne kralj Peter kmalu dobiti priliko za pobotanje z maršalom Titom, in da bi bil v takem slučaju ubežni kralj priznan kot titularni načelnik odbora, ki zastopa jugoslovansko osvobodilno gibanje v inozemstvu.

Partizanski viri v Londonu baje pravijo, da osvobodilno gibanje ni popolnoma nasprotno povratku monarhije, dasiravno je maršal Tito nedavno izjavil, da se kralju ne bo dovolil povratke v Jugoslavijo, razen ako bi bil po vojni pozvan domov od ljudstva samega.

Partizanski viri v Londonu pravijo, da bi se utegnil doseči sporazum, ako bi kralj razpustil ubežno vlado v Kairu in odslavlil svojega vojnega ministra gen. Dražo Mihajlovića.

Buy Your Share in "Our SUBMARINE CHASER"

Nocoj govori Roosevelt

Ker predsednik Roosevelt še vedno ni popolnoma okreval od prehlada, danes ne bo osebno čital običajne poslanice, katere bo naslovljena na kongres ob novem snidenju, pač pa bo nocoj obdržal radijski govor na splošno javnost. Predsednika se bo slišalo na radiju med osmo in poldeveto uro, clevelandski čas, in govor bodo oddajale vse radijske postaje.

Tujerodni delavci v Nemčiji

BERN, 3. januarja (O.N.A.). — Mnogo je takih Nemcev, ki se boje bolj onih 12 milijonov tujerodnih delavcev, ki se nahajajo na Nemškem, kot vojaške okupacije, katero bi izvedli bodisi Rusi, bodisi Angleži.

Vašemu poročevalcu je pripovedoval pred kratkim nemški državljani, da so ljudje v Nemčiji prišli do tega, da s strahom in grozo mislijo na neštete tišočice te tuje armade, ki se še nahajajo v Rajhu in le čakajo na dan osvete.

Dunajska izdaja lista Der Voelkische Beobachter ponavlja svarilo, katero je često čitati v nemških listih: "Ne bodite prijazni s tujci. Pokažite jim, da ste vi gospodarji in da so tujci vaši hlapeci."

Večina Nemcev je prepričana, da je leto 1944 zadnje leto vojne. List Gazette de Lausanne je prejel pismo, ki pravi, da se Nemci boje, da bo le malo mest ostalo nepoškodovanih, izvemši, ako bi res obramba nastopila z neke vrste "tajnim orožjem", s katerim bi jih bilo mogoče zadostno zaščititi.

Nasveti Romunom

LONDON, 3. januarja (O.N.A.). — Docebal Mateescu, bivši gospodarski ataše rumunskega poslanstva v Londonu pošilja rumunskemu narodu preko londonskega radia pozive, naj se takoj upro z orožjem v roki svoji pro-nacistični vladi.

Program je naslednji: Pretrgati zavezniško razmerje z Nemčijo, pobotanje z Rusijo in brezpogojna predaja zedinjenim narodom.

Na novega leta dan je Mateescu opozoril Rumune na dejstvo, da se je začela sedanja ruska zimska ofenziva mnogo bližje rumunskim mejam kot katera koli druga ruska ofenziva — rumunske čete pa so v obupnih razmerah zaprte na krimske polotoku.

Med tem pa Nemci ropajo in plene, in krajejo rumunski petrolej, težko industrijo in poljedelstvo, kot "še nikdar niso kobilice požrle imetja onih, katere so obiskale."

LETNA SEJA ČITALNICE SDD

Občni zbor čitalnice Slov. del. doma na Waterlop Rd. se vrši jutri, 12. januarja, ob 7:30 uri zvečer. Prosi se vse čitalničarje, da so točno na mestu, ker se po seji morajo tajnik in nekateri drugi uradniki takoj podati na nočno delo. Nadzorni odbor se tudi prosi, da pride nekoliko prej, da pregleda račune. Vsak čitalničar in čitalničarka bi se moral zavedati važnosti te ustanove zlasti v sedanjih časih, in udeležiti bi se moral te važne seje, na kateri bodo poleg drugih važnih zadev, tudi volitve odbora za leto 1944.

Rusi obkolili in pobili 8000 nacijev

Nemci pokončani, ko se niso hoteli podati. Ruska ofenziva se vali dalje

LONDON, torek 11. jan. — Moskva je danes zgozdaj zjutraj naznanila, da je bila Rdeča vojska včeraj samo še 21 milj od železniške proge Varšava-Odesa, presekala je dvoje prog, na katere so odvisni Nemci za dobavo materiala in za beg, in pokončala je 8.000 nacijev, ki so bili obkoljeni, ampak se niso hoteli podati.

Iz Stockholma prihaja poročilo, da je Berlin priznal, da je bila odredjena izpraznitev mesta Sarny, važnega železniškega križišča, ki leži 35 milj znotraj stare poljske meje, proti kateremu se vali ruska ofenziva.

Rusi prodrli do Buga

Od naglo napredujočega ruskega prodiranja je tudi ogroženo drugo železniško križišče Rovno, ki leži 50 milj južno-zapadno od Sarnyja.

Druga poročila javljajo, da so Rusi dospeli do reke Bug, ki predstavlja zadnjo nemško obrambno linijo v Ukrajini. Nekaj milj od Buga teče proga Varšava-Odesa, koje zavetije od strani Rusov bi zapečatilo usodo več kot pol milijona Nemcev, ki se nahajajo v južni Rusiji.

Past pri Kirovogradu

Največje uničenje so Nemci doživeli včeraj, ko so čete gen. Konveva zajele ostanke prvotne sovražne sile, broječe 50 tisoč mož, v pasti zapadno in severozapadno od Kirovograda v dneperskem kolenu. Nemcem je bila dana prilika, da se predajo, ko pa so ponudbo zavrnili; so jih Rusi naskočili in jih pobili skoro do zadnjega moža.

Po poročilih iz Moskve, so Rusi včeraj zaplenili ogromne zaloge nemškega vojnega materiala, med drugim na tucate tankov in velikih topov, na stotine pušk in velike zaloge živeža in municije.

16.000 Nemcev padlo

Na celi fronti je tekot dneva padlo najmanj 16 tisoč Nemcev. Poleg izgub, ki so jih naciji utrpeli v velikih operacijah, poročila Moskva, da je bil zapadno od Kirovograda pokončan en cel polk nemške pehote, bataljon Nemcev je padel v provinci Rovno, in Nemci so utrpeli velike izgube tudi v okolici Žitomira.

Jasno je, da Nemci stoje pred eno svojih največjih katastrof, ki bo morda celo večja kot ona, ki so jo doživeli pred Stalingradom.

HARRY HOPKINS SE NAHAJA V BOLNICI

WASHINGTON. — Harry Hopkins, intimen prijatelj in svetovalec predsednika Roosevelta, se nahaja v mornariški bolnici, bolan za influenco. Kot se je zvedelo, je zbolel prošli teden ter ostane v bolnici za nedoločen čas.

ZAROKA

Mr. Frank Fortuna, 979 E. 140 St., naznanja, da sta se za Novo leto zaročila njegova hčerka Mary, in Pfc. Tony Zakrajšek, ki se nahaja pri vojakih v Marylandu. Oče zaročenca se nahaja v Kanadi, mati pa pri Mirni na Dolenjskem. Čestitamo!

Naši fantje-vojaki

Raymond Gruber, 3/c Petty Officer, Electrician's Mate, sin Mr. in Mrs. Frank Gruber, R. D. 2, Geneva, O., je prišel domov na dopust, kjer bo ostal do 24. januarja. Prišel je z Puerto Rico, kjer se je nahajal v vojaški službi zadnjih 15 mesecev, in kamor se bo po dopustu vrnil. V službi Strica Sama se nahaja že dve leti. Poleg njega ima družina Gruber še dva sinova pri vojakih. Cpl. Joseph Gruber se nahaja nekeje na Angleškem, Pvt. Frank Gruber pa pri infanteriji v South Carolini.

M. M. 1/c Vincent Beno, sin Mr. in Mrs. Vincent Beno, 1419 E. 51 St., je prišel na novega leta dan na dopust iz Južnega Pacifika. Tu bo ostal do 20. januarja. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

John Kapel, sin poznane družine Mr. in Mrs. Ivan Kapel, 709 E. 155 St., ki se nahaja kot vojak v kolegiju v Delaware, O., je prejel odlikovanje za najlepši obris slik, oziroma dekoracij, ki se jih je rabilo za bojišne praznike v okras Lyon Art dvorane. Tekma za omenjene dekoracije se je vršila med dijaki, ki se učijo risbe, in Johnny, ki se je že preje izkazal za nadarjenega v tej stroki, je zopet odnesel prvo nagrado.

Pvt. Anthony J. Lowe, je bil pred časom poklican v vojaško službo. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Pvt. Anthony J. Lowe, A.S.N. 35919776, Co. E. 12th Q. M. Tng. Regt., T-356, Camp Lee, Va. Njegova soproga je sestra Mrs. M. Podboy.

DIREKTORSKA SEJA

Nocoj ob 8. uri se vrši seja direktorija Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Prošeni so vsi direktorji, da so gotovo na mestu.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNIKU)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Združeni odbor južno-slovenskih Amerikancev na delu

Veliki val navdušenja za edinstvo, ki je zajel Slovence širom sveta v njihovi osvobodilni borbi proti fašističnim osvobodilcem, je našel svoj konkretni izraz v novo-organiziranem Odboru južno-slovenskih Amerikancev. Ta odbor je bil osnovan 19. junija, 1943, v Pittsburghu, Pa., kot Združeni odbor ameriških Hrvatov, Srbov in Slovencev, a pozneje, 7. avgusta, je bil na sestanku v Clevelandu, kateremu so prisostvovali tudi predstavniki bolgarskih in macedonskih Amerikancev, ta odbor razširjen v toliko, da je vključeval tudi Bolgare in Macedonci in se je odslej imenoval "Združeni odbor južno-slovenskih Amerikancev." Ta odbor je danes aktivna centrala Hrvatsko-ameriškega kongresa, Srbsko-ameriškega Vidovdanskega kongresa, Slovensko-ameriškega kongresa, in Bolgarsko-Macedonskega kongresa v Ameriki.

Naloga tega odbora je zapopadana v programu desetih točk, objavljenih ob priliki njegove ustanovitve v našem tisku ter v njegovem lastnem "Buletinu."

V svrhu čim uspešnejšega izvajanja zadanih nalog je bilo potrebno odpreti urad in spraviti v tek delovanje iz enega nalašč v ta namen organiziranega središča.

O širokopotezni aktivnosti ZOJSA je narod precej dobro obveščen. Vzlic temu pa je potrebno istotako objaviti, kako se delovanje odbora vodi in izvaja v uradu; kakšen je način poslovanja odbora; s kolikimi stroški je to zvezano in na kakšen način se more zagotoviti zmaganje teh stroškov, da se bo moglo z uspehom nadaljevati s tem potrebnim narodnim delom.

Se prej ko se je odprlo urad v New Yorku, je bilo treba imeti zagotovljene finance za začetek stvari. To je bilo omogočeno po dveh rodoljubih in uvaževanih jugoslovanskih osebnostih, gg. Franjo Petrinoviću in Martinu Bogdanoviću, katera sta darovala v to svrhu vsak po \$2,500. S to vsoto \$5,000 se je pričelo aktivno uradno poslovanje odbora, 1. septembra, 1943.

V samem začetku je bil glavni posel urada, da se po eni strani izdaja "Buletin," a po drugi vzpostavi zveze z najvažnejšimi osebnostmi v ameriški javnosti, tisku in radiju. Kolike vrednosti je bilo to delo odbora je razvidno iz dejstva, da so ameriški časnikarji in radijski komentatorji, kateri so do tedaj, z redkimi izjemami, povečevali kvizlinga Mihajlovića, pričeli bolj in bolj upoštevati in prikazovati resnično stanje v Jugoslaviji ter podčrtavati veliko vlogo Narodne osvobodilne vojske pod poveljstvom maršala Tita. Nobenega dvoma ni, da je bila ta sprememba posledica neumornega delovanja Odbora in še posebno njegovega uglednega predsednika, Louisa Adamića. Poznejši razvoj dogodkov v Jugoslaviji in konferenca v Moskvi in Teheranu potrjujejo pravilnost te analize.

S hitrim razvitjem našega odbora je bilo kmalu očitno, da postaja ta odbor središče vseh naprednih demokratičnih južno-slovenskih struj med priseljenci, ter v politični imigraciji in to ne samo v Zdr. državah, pač pa širom sveta. Tako n. pr. Združeni odbor obdržava zveze z Južnoslovenskim odborom dr. Borisa Furlana v Londonu, z liberalnimi elementi našega jugoslovanskega naroda v Mehiki, Kubi, Uruguaju, Chili, kot tudi v Avstraliji ter Novi Zelandiji. Kolikor pa se tiče Zed. držav samih, so se v mnogih krajih pričeli ustanavljati krajevni južnoslovenski odbori, kot v San Franciscu, St. Louisu, Milwaukee, itd.

Ze pri prvih podvzetih korakih delovanja odbora je bilo očitno, da bodo nastali čezdalje večji stroški, ako bo hotel Združeni odbor izvesti program clevelandskega sestanka ter ga spremeniti in plodonosno delo. Samo izdajanje "Buletina" stane petnajsto dolarjev ob vsaki izdaji, katera izide v okrog 30,000 izvodih. Dozdaj je izhajal po

enkrat na mesec, odzdaj pa bo izšel pogostejše, če mogoče tedensko. Potreba obdržavanja stikov s prvaki ameriškega javnega mišljenja in z našim narodom v tej deželi ter v drugih delih sveta je združena z velikimi stroški, o katerih ni potrebno govoriti podrobno, ker je to pač samoumevno, posebno, če se vzame v poštev, da je treba pogosto potovati v oddaljena središča. Brzjav, telefonski in drugi postranski stroški se enako od meseca do meseca večajo ter so v te vrste delovanju neizbežni, ker je včasih od točnosti dostave gotovih vesti odvisna uspešnost našega delovanja.

Osebe v uradu je številno omejeno ter razpodeljeno tako, da je moč vršiti mnoge dolžnosti in naloge Odbora. Takoj v začetku je delal predsednik Adamić sam s pomočjo en etajnice ter je bil često primoran, da je pomagal z rutinskim delom v uradu, kot z naslavljanjem kuvert in pisanjem stotine pisem v raznih jezikih. Mnogi naši vrli pomorščaki so pomagali brezplačno z raznim mehaničnim delom, kot z razpošiljanjem literature, pisanjem naslovov, itd.

Akcija odbora je našla popularen odziv ne samo v naši, ampak tudi v ameriški javnosti, a s tem se je delovanje urada povečalo in stroški so se povišali. Čez mesec dni se je uposlilo še eno tajnico, ker je potreba tako zahtevala in v svrhu zagotovila finančnih sredstev za uspešno izvajanje vseh obširnih poslov, se je osvojilo na seji ožjega odbora načrt za kampanjo, katere cilj je bil \$30,000, katera vsota bi zagotovila poslovanje urada za leto 1944. Za organiziranje in izvedbo te kampanje je moral biti postavljen finančni tajnik.

Ker je Mr. Adamić preobložen z raznimi posli in delom, ne more nadalje vršiti dela upravljanja urada Združenega odbora. Iz tega razloga je bilo določeno, da se nastavi enega glavnega tajnika, ki bo vzel v roke vodstvo dela, ki ga vrši Odbor.

Najvažnejši del delovanja urada je obveščanje ameriške javnosti in tukajšnjih južnoslovenskih naselbin o dogodkih v starem kraju. Treba je tudi skrbeti za propagiranje resnice o plemeniti borbi Osvobodilnega ljudskega gibanja, ki danes zajema celo Jugoslavijo in katero se je pričelo širiti tudi na Bolgarskem. O tej borbi je bilo razsejanih mnogo laži s strani korumpiranih in diskreditiranih, včerajšnjih "gospodarjev" Jugoslavije. Pobijanje te strupene propagande, katere cilj je bil pocepljenje ali razdvajanje naroda tukaj, vzame enako veliko dela in truda. Odbor je točno rešil vprašanje te strani delovanja s tem, da je najel posebnega tiskovnega ravnatelja, katerega dolžnost je, da zalaga liste ozir. južnoslovenski tisk s publicitetnim materijalom, ter da pomaga Mr. Adamića z urejevanjem "Buletina" ter raznih pamfletov.

Tako torej izgleda danes delovanje našega urada, kateri se trudi, da ojača svojo delavnost in obenem poskrbi, da se udeležijo cilji Odbora v čim večji meri v novem letu 1944. Stroški urada sedaj znašajo približno tri tisoč dolarjev mesečno, od te vsote pa odpade skoro tri dele na literaturo, brzjavce, najemnino, kable, telefone, potne stroške in slično.

Vsi stroški so kriti z dobrovoljnimi prispevki naroda. Razumljivo je, da z razvojem in večanjem delovanja rastejo tudi stroški, radi česar je potrebno, da se naše ljudstvo stalno briga zato, da se zberejo sredstva za nadaljevanje odborovega dela. Potrebno je, da se poleg moralne podpore, ki jo izrekajo razne skupine, skuša na raznih koncertih ter drugih priredbah vedno imeti pred očmi dejstvo, da mora imeti Odbor finančno podporo za nadaljevanje svojega delovanja, in radi tega naj gre po možnosti del čistega prebitka raznih prireditev med južnimi Slovani v sklad Odbora.

Slednji južni Slovan v Ameriki naj pomni, da je ena glavnih nalog Združenega odbora, da pomaga našim hrabrim borcem v stari domovini in spričo tega dejstva je vsak materijalni doprinesek ali prispevek direkten doprinos in pomoč borbi naše slavne Osvobodilne vojske, ki je pod vodstvom maršala Tita. — Združeni odbor J. S. A.

Turške vojne po slovenskih deželah v XV. stoletju

(Nadaljevanje)

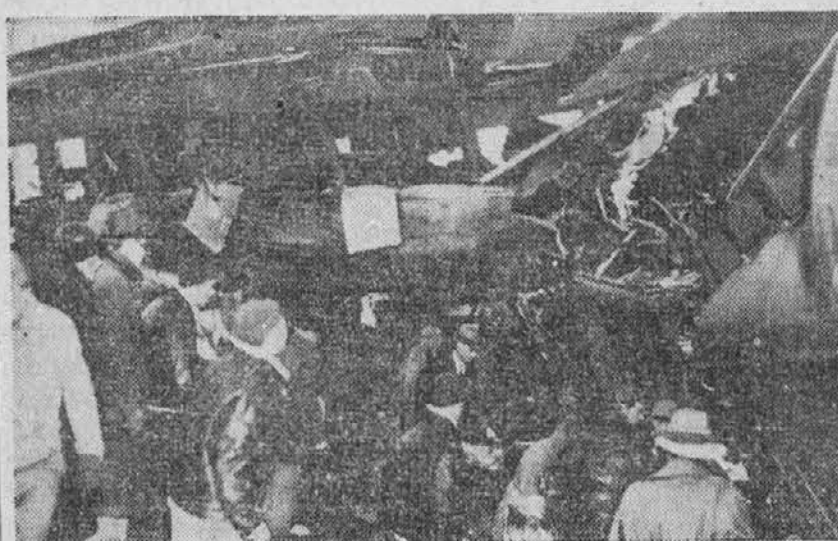
IV.

Sami so se morali kmetje povsod braniti. Kje pa je bil takrat cesar in njegova vojska?

Od te strani ni bilo pričakovati nikake pomoči. Tedaj ni še bila Avstrija tako urejena in tudi ne združena v tako celoto kakor pred prvo svetovno vojno. Vsaka dežela je bila sama sebi na skrb. Za svoje sosede ni hotela nobena ničesar storiti, kajti vojska stane veliko denarja. Zato niso marali velikaši

sosednjih dežel nič vedeti o teh bojih, češ: Hrvati in Slovenci naj si pomagajo sami, kakor vedo in znajo. Cesar pa tudi ni imel toliko moči, da bi jih bil mogel siliti. Pač so se shajali avstrijski oblastniki in tudi močnejši iz neavstrijskih nemških dežel večkrat na posvetovalne; ker pa bi bilo za vojsko šteti denarja, so se zopet razšli, ne da bi bili kaj ukrenili zoper turško silo. Nič ni pomagalo, da so tudi papeži izpodbujali krščanski svet na boj proti Turkom, nič ne, da so razglašali

Kolizija zahtevala 72 življenj

V železniški nesreči, v kateri sta bila uničena dva najmodernejša vlaka Atlantic Coast linije, je 72 oseb zgubilo svoja življenja in nad 100 oseb je dobilo poškodbe. Delavci so morali rabiti baklje pri svojem reševalnem delu, da so mogli doseči žrtve. Vozovi enega vlaka so bili iztirjeni, in nekaj minut pozneje se je drugi vlak, zaletel v prevrnjene vozove, navzlic svaričnega ognja, katerega so napravili pasažirji prvega vlaka.

Vojaški upornik in odstranjen predsednik

Maj. Alberto Taborga, na levi strani slike, je bil vodja uporniških vojaških sil, ki so pred nekaj tedni povzročili padec vlade južno-ameriške države Bolivije. Na desni strani je bivši predsednik države Enrique Penaranda, katerega so uporniške sile spemile v Arico, Čile. Kot znano je uporniška sila, ki je zavzela vladno Bolivije, naklonjena osišču, in njih prva naloga je bila, da so zavzeli mine, ki so producirale cin za Združene države in Anglijo.

odpustke za bojevalce proti njim. Hrvatske in slovenske dežele so bile zgolj same sebi prepuščene. Njih veliki posestniki so morali misliti na to, kako bi se sami ubranili Turka. Posvetovali so se na skupnih shodih, si nalagali sami tako zvali turški davek ter vzdrževali s svojim denarjem iz kmetov zbrano vojsko proti Turkom. Toda vse to ni pomagalo nič. Dostikrat so udarili Turki čez mejo prav tedaj, ko so se posvetovali poslanci o nadlogah svojih dežel. Ko se je leta 1469 pridrevilo nad 10,000 Turkov na Kranjsko, je sklicala deželna gospodarska vse deželjane na noge ter nabrala res nad 20,000 vojakov. A preden se je to zgodilo, so jo Turki, ki so dotlej grozno divjali po deželi, že davno popihali iz nje.

Leta 1475 so gosposke poklicale v vojsko Stajerce, Korošce in Kranjce; a ko so se ob Sotli udarili s Turki, niso imeli sreče Turki so jih popolnoma ujugali. Pa saj bi bilo čudo, če bi jih ne bili, ker je bilo Turkov nad 12,000, kristjanov pa samo 450.

Da bi bili z združenimi močmi lahko zaprli Turkom pot v slovenske dežele, so se prepričali leta 1483. To leto se je usulo čez Kranjsko, Koroško in Stajersko nad 10,000 Turkov. Ko so dovolj naplenili in se namorili, so se zopet zbrali na Stajerskem ter se pripravili na odhod domov. A ob potoku Onavici na Hrvaškem so jim Srbi in Hrvati z nekaterimi kranjskimi plemenitniki zaprli pot. Bilo jih je kakih 4,000 konjnikov in 8,000 pešcev. Turki paša jih je zaslutil in jim poslal nasproti okoli 2,000 mož, a kristjani so vse posekali. Ker se četa ni vrnila, je ukazal paša svojim o-

gleduhom, naj poizvedujejo, kaj se je zgodilo. Ko so mu sporočili nesrečno novico in je spoznal, da tiči v veliki zagati, je ponudil kristjanom vse nalovljene ljudi in vso nagrabljeno živino, če njegovi vojski ne store nič žalega. A kristjani niso hoteli nič o tem. Zato jim je obljubil še več, a vrhu tega je še obetal, da ga ne bo več na Kranjsko. To ponudbo so kristjani sprejeli, ker so se bali, da ne bi razdraženi paša dal poklati vseh ujetnikov. Odpisali so v njegov tabor šest mož, da se pogode za ujetje kristjane. Paša jim pokaže 3,000 najslabotnejših ljudi, ki jih je odbral iz množice, močne in krepke pa je bil peskril v taboru, kjer so morali, z odevami in listjem pokriti, ležati na tleh in se niso smeli geniti. A odposlancem se je zdelo, da imajo več ujetih nego ponujanih 3,000. Zato so prisilili Turke, da so jim jih obljubili še 1000.

Med tem pa so krščanske čete od vseh strani obkrožile turški tabor ter zajele sovražnika. Z vzklikom "Jezus in Marija" so udarile nadanj ter ga domalega posekale. Turški paša sam in mnogi imenitni Turki so se potuhnil in pomešali med ujetje kristjane, a zmaganci so jih zasledili, ujeli ter jih poslali kralju Matjažu (Korvinu) v dar. Od velike turške družali je ušlo le kakih 800 mož, a kristjani so udarili tudi za temi, jih dohiteli ter vse potolkli.

Ta nesreča je Turke tako prestrašila, da so imeli Slovenci odslej štiri leta mir. Potem pa so se Turki zopet osredili ter jim delali silo prav vsako leto. Vendar so jo dostikrat grdo izkupili. Leta 1491 so jim kranjski kmetje prestregli pot ter jih pobili več tisoč. Še slabše se

jim je godilo naslednje leto na Koroškem. Semkaj so prihajali tem česče ker jim ni bilo več dosti plena na opustošenem Kranjskem. Toda v bitki pri Beljaku jih je obležalo na 10,000, med njimi tudi paša sam. Ranjenih pa je bilo nad 7,000. K zmagi so pripomogli tudi ujeti kristjani, ki so si med bojem raztrgali vezi in zgrabili sovražnika odzadaj.

S to zmagi so se Korošci iznebili Turka za to stoletje, pa tudi Kranjci, nad katere so prihrumeli vsako leto, dokler se ni Maksimilijan I. posrečilo, da je sklenil z njimi mir l. 1503.

Doživeto in posneto

ONA je v pisarni v službi in je videti zdrava in čvrsta. ON je trgovski uslužbenec, je spreten in uren in že tri mesece dvori Kristini.

Zdaj bi se rada poročila. Mati svari. Svojo ljubo ravajenko bi rada obvarovala s herne burje življenja.

Starejši brat, resen, oženjen mož, se odločno upre: "Ta nje Pavel je vetrnjak, je lahkomiselna furija in ženskar, ki ti tegne roko po prvi rožici, ki zagleda kraj poti. Njegovi dohodki so prepričli za oba. Kako se bosta pa preživljala?"

"Kar preprosto — kot toliko drugih. In Pavel ni nič slabši kot st drugim. Jaz bom ostala v pisarni in bom tudi zaslužila."

"Torej moderno gospodinjo? Vse teden bosta garala denar, v nedeljo pa vse lepo zapravila. Ali je družinsko življenje?"

"Ah, kaj dolgočasen si s svojimi starinskimi nazori. Jaz sem pač otrok svoje dobe!"

* * *

Stric, ki je redovnik, piše Kristini: Preudari, ljuba Kristina! Jako mlada si še, komaj dva in dvajsetletna in brzko ne si nisi zrela za ta veliki korak. Naš čas je potreben hrabrih žena in mater, pa nobenih lutk. In ali je tvoj bodoči zaveznik, cel mož, ki se zaveda, da je zakon tempelj? Kdor hoče stopiti v to svetišče, naj vstopi le z zavestjo največje odgovornosti. Ali si pomislila, kaj se pravi: do smrti? To pomeni vse dni življenja z roko v roko skozi vse udarce, skozi dež in burjo. Torej je to resnična zdravitev za življenje in smrt, da je tako močna, da zdrobi jedrsko Kristina nejevoljno odloči "pridigo" rekoč: "Oh, kaj more takle stric vedeti o ljubezni, ki jeklo zdrobi!"

In poroka je prišla s petletnim norenjem.

In potem sta mlada zakonska srečna, presrečna.

Nekaj časa!

In potem?

Pavel potrebuje denarja, veliko denarja. Zabavata se, sta zunaj, hodita v kino, se nedeljo podita okoli. Kdo bi jim tem pomislil še na otroke?

Mlada žena je čez dve leti blestno nervozna. Zdaj bi se nedeljah rada odpočila, a potem gre Pavel sam ven. In ko počenja zunaj? Ponoči se časih strahoma zbudi. Nedavno se je sanjalo, da se sklanja dala bliže, je bila to majcena krsta.

Zdaj večkrat vsa bedna mislija o stricvih besedah: "Če Gospod ne zida hiše..." Ali ni hiša njenega zakona že v varnosti, da se bo sesula? Ali ni v tej brezbriznosti dneva v dan? Tudi njena duša mir in zdravje? Pa njena vest?

In nekoč se ojunaci in pravi Pavlu: "Veš, tako ne bo več. Bolj preprosto bo treba četi, saj veš, če bi prišlo delo"

(Nadaljevanje na 3. strani)

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOVPredstavnik:
Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

Ko se ji je že zdelo, da ne bo mogla več ostati v taki negotovosti, in je že sklenila, da bo ušla iz bolnišnice in na Bistrico, tedaj je kraj tretjega tedna prišla potovka Jerca.

"Ljuba botra," ji je že od daleč zaklicala, "danes mi prihajate kakor angel iz nebes. — Strašno bridko mi je pri srcu. — Kaj, ali že veš, kaj se je zgodilo?" se je potovka začudila.

"Ničesar ne vem, ničesar ne!" je zavpilo dekle in se po vsem životu treslo. "Ali se je Ravnjaku kaj zgodilo? Kaj, ali je umrl?"

"Ne, Ravnjak je zdrav, nje-mu se ni nič zgodilo. Toda mati so mu umrli."

"Kaj? Mati? ... in nihče ni prišel, da bi mi bil povedal. — Moj Bog, kako sem zapuščena!"

"Nihče ni mislil, da bo tako hitro. Zaradi srca je že dolgo trpela, pa je vedno bilo spet bolje. Ta ponedeljek pa je bilo hujše kakor kdaj prej. Toliko, da so jo sprevideli; kar nato je izdihnila, prav tako, kakor

je upihnil luč. Včeraj smo jo pokopali."

"O križ božji, že pokopali! Niti mrtvih nisem več smela videti!"

V prvem strahu je zadržala solze; zdaj pa se je tako grozno zajokala, da si je bila Jerca že v skrbeh.

"Pavla, bodi pametna! Tako ne smeš!" ji je prigovarjala. "Umreti moramo vsi, ta prej, drugi slej; pa se spet snidemo. — Takemu človeku, ki je že toliko prestal kakor ti, se jok prav nič ne pōda. Nana sama bi ti tako rada rekla, ko bi še živeła."

Zdaj je po vsej sili zadušila solze. Nekoliko krat jo je še streslo, potem je utihnila. Čez nekaj časa je nevoljno vprašala:

"Zakaj mi nihče ni povedal, da so mati tako nevarno bolni? Zakaj me niti k pogrebu niš pustili?"

"Ravnjak je dejal, da bi te bilo preveč pretreslo. Dejal je, da ti je potreben mir, da čim prej ozdraviš."

"Mir! Ko pa sem v takih skrbeh čakala! Ko bi le en sam krat še bila mogla mater videti! Zdaj jih ni več, dobre matere! Zdaj nimam nikogar več na svetu!"

"Pavla, ali mene nič ne maraš? Rekla bi, da sem jaz nekaj malega tudi storila zate, ji je očitala Jerca.

"Ljuba botra, vi ste največ storili zame in svoj živ dan vam bom hvaležna," je vzkliknila in z levico stisnila potovki roko; "toda vi tako redko kdaj pride-te in tako malo sva skupaj."

"Zal nimam časa, da bi bila dosti s teboj. Zaradi tega pa te nimam nič manj rada. Prav zaradi tebe letam tako za delom

okoli, da bi tebi mogla kdaj kaj zapustiti, da boš preskrbljena, kadar me zmanjka."

"Za božjo voljo, botra, ljuba botra, vi ne smete umreti, ne, prej ko jaz ne, ne!"

"Trepica! Saj sem vendar več ko dvakrat tako stara kakor ti ... toda pomiri se! ... Kadar-koli ti je kaj treba, vedno lahko prideš k meni, in če ti je pomoči treba, pri meni jo najdeš. Zaupati mi moraš."

"Vam zaupam ... in, botra, ko ste že tako dobri, kar s seboj me vzemite! Danes! Nazaj na Ravne me peljite!"

"Kaj pa hočeš na Ravna? Poprej ti morajo rane zaceliti. Prej vendar ne moreš nič delati."

"Moja rana se bo sama doma zacelila. Tu v bolnišnici se ne bo. Tu bom še bolj zbolela, tako se mi toži po domu."

"Kaj pa te tako vleče na Ravne?" je ko na preži vprašala potovka.

"Na Ravnah sem našla svoj dom. Tam so mi vsi dobri ... in Ravnjak ... Ravnjak se mi tako smili."

"Kaj bi se ti ta tako smilil?"

On the Eastern Front

CZECHOSLOVAK NURSES IN RUSSIA, attached to a Czechoslovak unit now fighting beside the Red Army, have been in action against the Germans since January, 1943. Eight of them have already been decorated for gallantry under fire. Many Czechoslovak women made their way to Russia after the occupation of Prague and joined their men to act as auxiliaries, nurses and even as front line soldiers.

"Moj Bog, ko nima več matere in tudi drugega nikogar, ki bi skrbel zanj!"

"Ravnjak je mož in star do volj, da zna sam zase skrbeti ... Pavla, menda si vendar ne misliš, da si mu ti kaj več ali kaj bliže kakor drugi posli?"

"Jaz sem mu življenje rešila. Vsaj svoje življenje sem zanj tvegala."

"Ti bi se sploh ne bila smela mešati v te reči, Kadar se možki dajejo, se morajo sami, če so za kaj ... Kaj pa imaš zato? Nič drugega ko dolgo bo-lezen in to, da že tedne tu v bolnišnici čepiš, in ranjeno roko, ki morda — Bog ne daj! — nikoli več ne bo prav za delo. Hvale ti zato ne bo nobeden vedel."

"O, pač, pač; Ravnjak mi je hvaležen. Rekel je, da se mi ne more dovolj zahvaliti za to, kar sem mu storila."

"Seveda se ti ne more. Ampak ali bo svojo zahvalo tudi v dejanju pokazal, to je drugo vprašanje. Moški hitro zabijo in mislijo samo nase."

"Ravnjak je dober človek, zelo dober, plemenit človek."

(Dolje prihodnjé)

DOŽIVETO IN POSNETO

(Nadaljevanje z 2. strani)

potem bi bila navezana le na tvoj zaslužek, ki je pa jako pičel."

"Kaj, dete? Ali si znorela? Na kaj takega sploh ni misliti!"

"Oh, Pavel, veš, preveč sva zapravljala za svoj stan in svoje dohodke."

"Kako? Ves teden naj garam in v nedeljo si ne bi smel privoščiti kake zabave?"

"Ali ne bi storila tako, kakor so najini starši: da bi šla v nedeljah skupaj k službi božji in popoldne bi se doma zabavala?"

"Če si ti zapečkarica, kar bo-di; a jaz grem po svojih po-tih."

Drug dan, ko se je Kristina komaj privlekla iz pisarne, je dobila doma vse omare odprte in prazne. Njen mož je s svojo obleko ušel čez drn in strn.

* * *

V svojem obupu se je Kristina vrgla v naročje svoji materi

in je bridko zaječala: "Oh, za-kaj sem se tako lahkomišlno poročila! Zakaj vas nisem po-slušala!"

SEZNAM

S KOM MORETE POMAGATI K ZMAGI

★ MASCOBE IN MASTNI ODPADKI

Prodajte vašemu mesarju

★ KOVINSKI ODPADKI

Povprašajte v vaši mestni dvorani

★ SHRANITE STARE CASOPISE

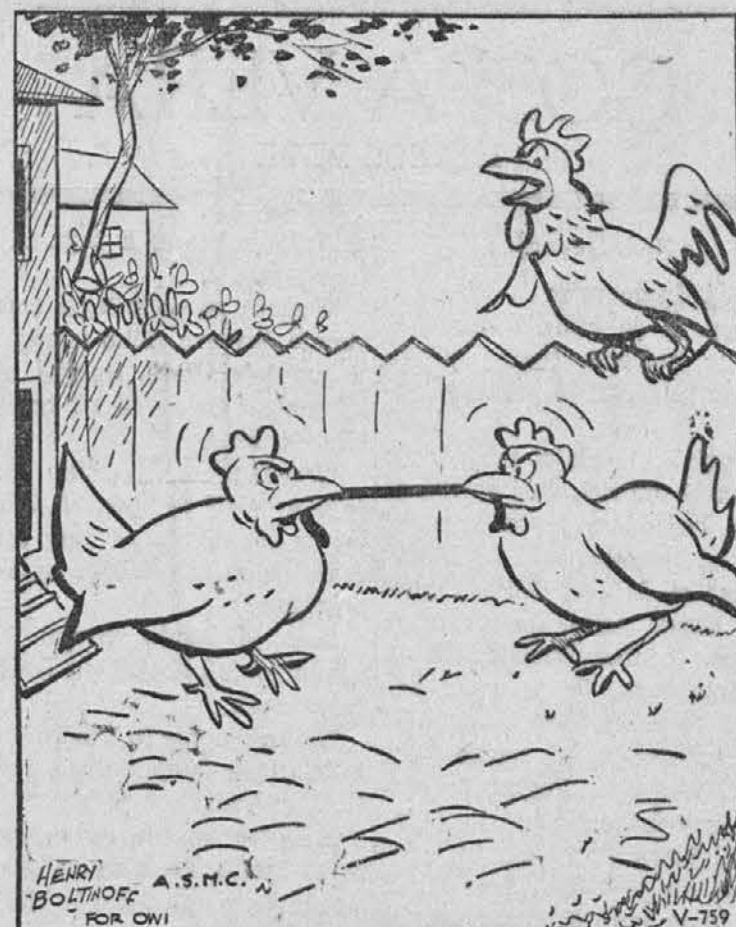
Pokličite PR. 6190 za odpremo

★ KOSITRNE SKATLJICE

- Operite jih
- Strite jih
- Shranite jih
- Oddajte jih

na pristojna mesta za pobiranje

★ Pobiranje v Clevelandu:
na vzhodni strani:
prvo nedeljo v mesecu;
na zapadni strani:
tretjo nedeljo v mesecu

"THE PEOPLE AT THE BIG HOUSE ARE STRETCHING THEIR MEAT, SO I DON'T SEE WHY WE CAN'T DO IT HERE, TOO."

RACIJSKI KOLEDAR

MESO, SIR, itd. — Rjave znamke črke R in S v racijski knjižici 3 so veljavne do 29. januarja. Znamka št. 2 v racijski knjižici št. 4 je "spare" znamka, s katero si lahko do 15. januarja nabavite prašičevo meso.

PROCESIRANA JEDILA — Zelene znamke črk D, E, in F v racijski knjižici št. 4 so veljavne do 20. januarja. Znamke G, H, J so veljavne do 20. februarja.

ČEVLJI — Znamka št. 18 v racijski knjižici 1 je veljavna do preklica. Znamka št. 1 na strani z aeroplani v knjižici št. 3 je veljavna do preklica.

SLADKOR — Znamka št. 29 v knjižici 4 je sedaj v veljavi in poteče 15. januarja.

GASOLIN — Znamka št. 9 v knjižici A je veljavna do 21. januarja. Znamke v B in C knjižicah so veljavne vsaka za 2 galona dokler se jih ne porabi. Nove B-2 in C-2 znamke so veljavne za pet galonov gasolina. Ime države in licenčna številka mora biti zapisana preko vsake znamke, ki se jo odda za gasolin.

ŽGANJE — Sedma racijska perijoda za žganje poteče 15. januarja. Vsaka oseba dobi dva pajnta ali kvart ali petinko. Kot bonus vsak dobi poleg tega steklenico rum, importiranega gina ali cordial.

V BLAGOHOTNO
OBVESTILO

"Enakopravnost" že od svojega postanka podpira kulturna in podporna društva, deluje na celi črti za povzdigo in napredek slovenske javnosti in naselbine.

"Enakopravnost" se tudi v sedanji vojni krizi neumorno trudi, da prinaša svojim somišljenikom in čitateljem resnična poročila.

"Enakopravnost" se zaveda svoje dolžnosti napram Ameriki in ji nudi svojo moralno in gmotno pomoč na različen način; obenem pa se tudi vztrajno bori, da bo našim zatiranim rojakom in rojakinjam, ki danes trpijo pomanjkanje in čutijo bič zatiranja, zasijalo solnce svobode.

"Enakopravnost" vrši svoje delo po svojem najboljšem prepričanju. Za seboj ima zaslobo vse zavedne javnosti, ki čuti v svojem srcu ljubezen do bližnjega.

Da bo "Enakopravnost," kot glasnici ljudske pravice, mogoče služiti v dobrobit napredku, je potrebno, da je deležna tudi gmotne podpore v obliki oglasov in novih naročin, zato je priporočila društvom, da ji ob priliki, ko prirejajo svoje piknike, izlete in zabave, poklonijo tudi oglaš, poleg dopisov, trgovcem in obrtnikom ter profesionalcem pa da se je spomnijo z oglašom, ko dobijo v svojo zalogo kaj novega, itd.

"Enakopravnost" tudi izvrši vsakovrstne tiskovine, listke, vstopnice, letake, itd. Delo je lično in po zmerni ceni.

ENAKOPRAVNOST

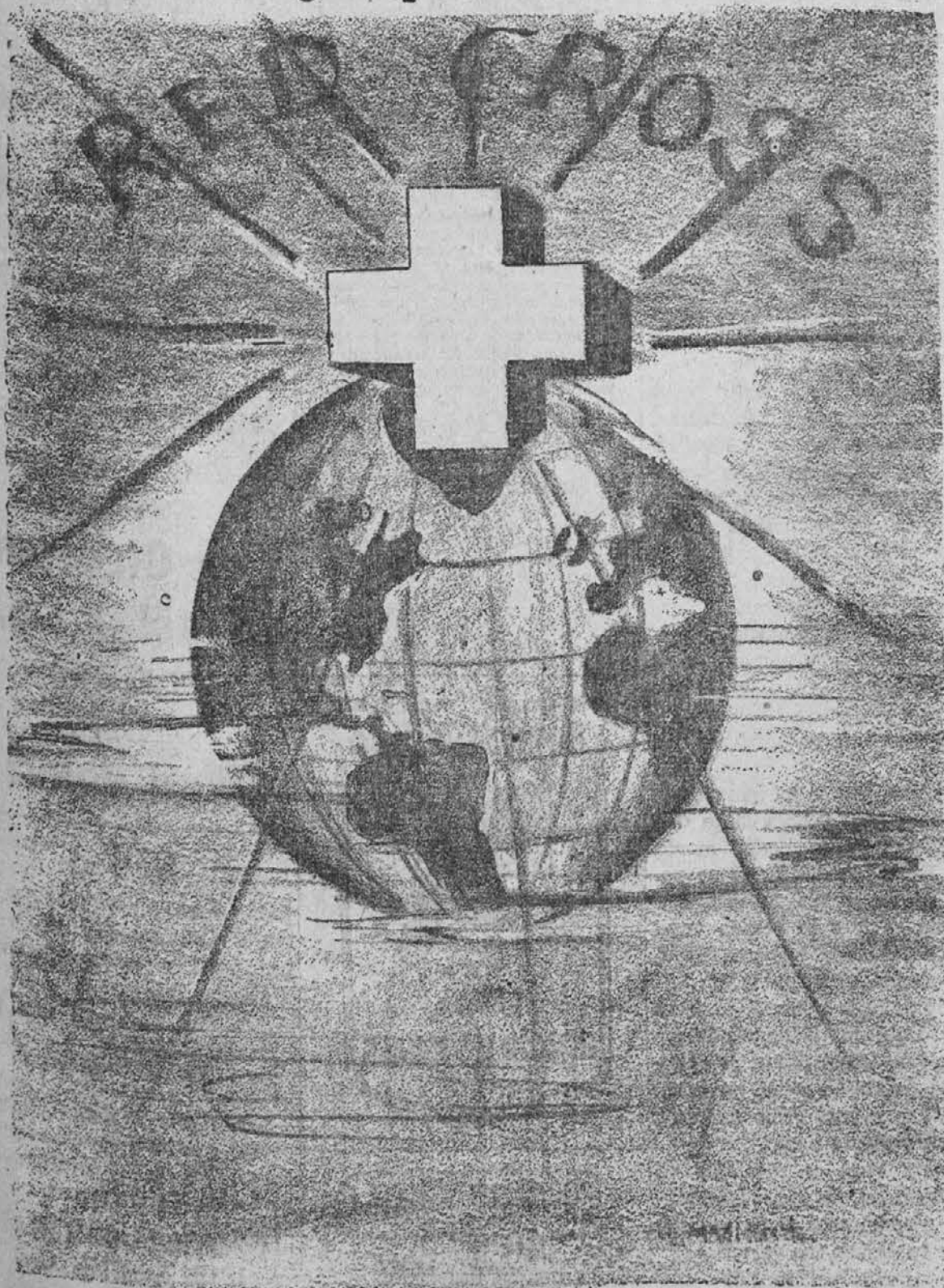
SLOVENSKI DNEVNIK

6231 ST CLAIR AVE.

HEnderson 5311-5312

One Bright Spot in The World

GOSPA VERA

FRANCE BEVK

(Nadaljevanje)

"Daj, da govorim..."

Vera se je sesedla na stol. Bila je uničena, blede; jokala je brez solz, srd je polil njen obraz.

"Poglej!" je dejal mož, ki jo je skušal umiriti, dasi se mu je tresla beseda in je težko našel izraz za izrazom.

"Kaj si dejala? Ali ne čutiš že v besedi sami, da mi delaš krivico. Ljubosumnost! To ni nič določnega. To je samo misel, ki te muči. Bog ve, kdo ti jo je povzročil, ki nama hoče uničiti življenje. Poglej in pre-misli vse moje besede in dejanja od jutra do večera in vide-la boš, da je tvoja beseda laž. Mož, ki je svoji ženi nezvest, ki jo vara, ne govori tako, se ne vede tako; je povsem druga-čen..."

Zena je zrla predse in trgala rob papirja, ki je visel v čipkastem okrasu s police. Bila je videti, da počasi prodira pame-ten razlog v njo, a ga že bolest-no razpoloženje le po kapljicah spuščalo dalje.

"Poleg tega," je dejal mož, "mi podaj dokaze. Kje si čula in od koga? Pokličem ga; govori naj! Dokaze, dokaze!"

Ta hip se je Veri razširil o-braz v zmagovalen nasmeh. Že so jo bile skoraj omamile nje-gove besede, ko se je zopet za-vedla sama sebe. Segla je v ne-drije in mu je zagnala zmečka-no pismo.

"Kdo ti je to pisal?"

Pismo je padlo na tla. Ko ga je mož pobral in pogledal, ga je dal ženi.

"Poglej pisavo, znana ti je."

Zena je vzela pismo, gledala poševne mehke poteze in brodi-la po spominu.

"Pusti ljubosumnost in opa-zuj brez predsodka. Včeraj sem pismo prejel in nisem ga ute-gnil pokazati. Ali se nisi nekoč norčevala nad to poševno pi-savo?"

Zeni je zardelo lice. Zmeč-kala je pismo in ga je vrgla na ognjišče.

Moža ni pogledala v obraz.

Bilo jo je sram, a tega ni ho-tela priznati.

V moža pa je le leglo zmago-slavno čuvstvo. Tiho ugodje mu je spreletelo ude. Smejal bi se bil glasno, če ne bi bil imel ob-zira do žene.

"Prenagljena je bila sodba, to zdi vidiš in spoznaš. Nesre-če, ki se naredi za tako nizko ceno, so najstrašnejše in nepo-pravljive."

Zena je jokala. Stopil je do nje in jo je pobožal po laseh in po ramenu.

"Zakaj je vse to prišlo! Čemu je bila taka tvoja sodba? Ne jo-či! Vse bodi, kot je bilo."

Njegova beseda se je pribli-ževala joku. Zena se ni okreni-la, šla je v sobo, da je bila sa-ma.

13.

Tisti večer je bila žena dru-gačna. Odgovarjala je na vsa vprašanja tiho, ponižno; bila je telesno in duševno izmučena.

Spala je trdno. Ponoči se je odpočila, napeti živci so odne-hali. Njen odpočitek pa je delo-val nasprotno.

Domisljiva je pričela delova-ti živeje. Neverjetnosti si je na-slikala verjetne. Že pismo ji ni šlo iz spomina. V nji je raslo vse tisto iz prejšnjega dne in je doseglo staro višino.

Z možem je govorila. Silila se je celo v prijaznost. Njeno ču-stvovanje se je uklonilo pod vzroki, ki so ženskega, praktič-nega značaja.

Nejevolja do moža je delo-ma izginila. Zavedla se je, da njeno življenje je odvisno od njega. Hote ali nehoti mu je vendarle dekla, dasi bi tega ne bila priznala nikoli.

Začela pa je sovražiti žen-ske. To njeno sovraštvo se ni izražalo v kritiki obleke, stasa, običajev ali življenja sovrstnic; segalo je globlje. Zasovražila jih je zato, ker so ženske. Čim lepša je katera bila, čim lepša obleka je pokrivala njene ude, tem večji je bil njen srd do nje.

Cele popoldne je slonela na oknih in jih je gledala. Prema-

HOW TO PREVENT JEEP KNEE

Barbara Wood, Detroit SPAR, seaman second class, and Chief Specialist Lauren Grabb, Coast Guard athletic director in Detroit, demonstrate method for unkinking leg muscles after long duty behind the wheel of a Coast Guard truck, jeep, or station wagon. This is one of the exercises recommended to SPARS.

SHEER COMFORT

Before sitting down at her dressing table for her nightly beauty ritual, lovely Georgia Schreiber, Chicago, draws the window shades to keep her bedroom warm as toasty. Yes, cloth window shades drawn to the sill help keep rooms cozy and comfortable even when you are wearing as fragile a negligee as this one of sheer black lace over pale pink chiffon. The layer of air trapped between the shade and the glass seals warm air in, cuts heat loss through window glass by one-third.

govala se je, da ni pljunila na nje, ki so hodile mimo, oblagodane z lepoto in prikupljivostjo. Kajti ona je sovražila vse. Ni mogla vedeti, katera je tista, ki je premamila njenega moža. Morda hodi pod njenim oknom in se ji roga. Kadar je ženska pogledala na njeno okno, ji je mehanično planila mi-sel skozi možgane: ta je tista!

Tega neznosnega sovraštva

ni skrivala pred svojim možem. Kadar je z njim govorila, je govorila o ženskah. Zasmehovala je njih lepoto, z umetnimi sredstvi pričarano, blatila njih dušo, z lažjo pobarvano. Skoraj za vsako je imela na jeziku skrajno srdit, skozi zobe izgo-vorjen izraz: vlačuga! Pri tem pa je merila moža v dno oči, kaj poreče.

Molčal je. Le enkrat, ko je šlo za znano osebo, je dejal: "To ne more biti res. Ti gledaš prečrno!"

Zena je postala pozorna.

"Kaj ti je toliko do nje?"

Mož je spoznal ost tega vprašanja. Molčal je. Ni se maral i-grati z ognjem.

Ko sta šla v nedeljo na spre-hod, se je brez premora obešala na njegovo roko, dasi je bila dušeca vročina. Hotela je javno dokazati, da je to njen mož in njena last.

Srečala sta mlado damo, ki je koketno pogledala njenega moža; ženi je planila vsa rdečica v obraz. Obstala je in ji je srdito zaklicala:

"Kaj hočete od mojega moža?"

Tuja dama se je ustavila. Mož je potegnil Vero za seboj. Dama je v hipu spoznala, za-kaj gre, nagnila je glavo in de-jala s porogljivo pomiloval-nostjo:

"Ubožica! Ubožica!"

Zgodil bi se bil skrajno mu-čen prizor, da ni val ljudi, ki je prišel nasproti, pomešal Vero in

moža med se, mlada žena pa je izginila.

Vera ni mogla pozabiti tega. Imela je občutek, da z možem drži v rokah nekaj, kar lahko vsak hip izgubi. Hotela si je za-gotoviti to posest. Ni vedela, ni znala kako.

Mir, ki se je bil navidezno po-vrnil, ni bil več mir, bil je tiha muka dveh bitij, ki živita drug poleg drugega, ker morata ži-veti. Mož je postajal žalosten, zamišljen, vse, kar je storil, ni storil v polni meri iz ljubezni, ampak le da ohrani mir.

Nekega večera je bil utrujen; duševna potrtost ga je mučila. Žena je položila roko nanj, on jo je odklonil.

Dejala ni niti besede. Strašno ga je merila nekaj minut, nato je razmišljala v strop. Tudi mož ni zaspal.

14.

V trudni uri, ko so oči napol-mizale in je duša upehana dre-mala, se je Vera odpočivala ob spominih. Kako nenadno se je ona nekoč zavedla svojega de-klstva, ki je kakor v hipu iz-tal vzraslo in ji zarisalo stezo življenja!

Kadar so roke same od sebe segle v lase, da jih popravijo, in je pogled sam padel v zrealo, da se izprašuje, je že bilo tudi srce nemirno.

Stoteri so prihajali mirno; njen pogled je bil za vse enako dober, dasi je le enega iskalo oko. Kdo bo tisti? Čigav bo na-gelj, ki je v roki, čigav bo ro-ženkravt?

In Bog ve, koliko jih je bilo, ki so želeli njene besede in pri-hajali v hišo modrovat z oče-tom, a se ni odločila za nobene-ga.

Pa je prišel tuj in neznan in jo je dohitel na cesti.

"Kam greš dekle?"

"Domov."

"Daš meni nagelj?"

Ona pa je dejala iz dekliske jeze, ki podi vsiljenca in ne ve, kako bi ga sodila:

"Pustite me! Kaj vam bo na-gelj?"

In vsiljenec, gosposko oble-čen, je nagnil glavo in jo po-gledal v obraz. Tedaj ga je po-gledala tudi ona. Nasmehnila se je njegovi drznosti. Tudi on se je nasmejal. Dejal pa je:

"Tako lepa, pa tako huda!"

Radi besede "lepa" se je Ve-ra znova zresnila. Zvenela ji je v ušesih prijetno, a marala je ni. Rekla ni ničesar.

"Spremiti vas vendar smem?"

"Storite, kar hočete!"

Tak je stopil ta nepridiprav v očetovo hišo. Sedel je, oče mu je postregel z žganjem in tudi z besedo, ker je bil gospod. Ko je odšel, je slišala Vera:

"Vidiš, uradnik je."

"Ga nočem, če je zlat."

In se je zaprla v kamrico.

"Ko je prejela prvo razgled-nico, je mislila nanj, na tretjo mu je odgovorila, da ne bo hud. Tistikrat se je pričela njena skrb obračati na kuhinjo in gospodinjstvo. Čemu? Sama si je tajila jasen odgovor.

V podzavesti je čutila vse.

Neke noči ji je potrkal; ki je stopila k oknu, mu je dejala, da mu ne odpre.

"Pet ur sem prehodil peš... v noči..."

Njegov glas je bil izmučen in proseč. Predstavljal si je dol-go cesto pet ur hoda, morda radi dveh besed, in pet ur na-zaj, da ne zamudi službe. Ka-kor da se je s to besedo vrgel na tehtnico, je njegova vred-nost zrasla v neskončnost...

Odprija je in poprosil jo je za roko. Dala mu je nagelj in pr-vi poljub. Deset minut je ostal, pa ga je videla zopet na cesti, kako gre z neskončno radostjo v srcu v mesto nazaj.

Gošpa Vera je pomislila ob tem spominu. Odpočivačica mu-ka v njenem srcu se je zganila. — In ta človek me vara?

(Dalje prihodnjič)

Mali oglasi

IŠČE SE

stanovanje s 4 ali 5 sobami in kopalnico; na ali v bližini St. Clair Ave. Želi se stanovanje za takojšnjo vselitev. Kdor ima za oddati, naj pokliče HE. 1254.

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

STOP Scratching *Relieve Itch Fast or Money Back*
For quick relief from itching caused by eczema, athlete's foot, scabies, pimples and other annoying skin troubles, use cooling, medicated, liquid D. D. D. PRESCRIPTION. A doctor's formula. Greases and stings. Soothes, comforts and quickly calms intense itching. 35c trial bottle proves it, or money back. Don't suffer. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

DO YOU FEEL NERVOUS RESTLESS HIGH-STRUNG

On "CERTAIN DAYS" Of The Month?

Do functional periodic disturbances make you feel nervous, cranky, irritable, fidgety, tired and "dragged out"—at such times?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms. Pinkham's Compound is famous not only to help relieve monthly pain but also accom-panying weak, tired, nervous feelings of this nature.

Taken regularly — Pinkham's Compound helps build up resistance against such symptoms. For years thousands upon thousands of women and girls have reported benefits. Follow label directions. Well worth a try!

LYDIA E. PINKHAM'S VEGETABLE COMPOUND

REAL DISCOVERY FOR HIGH BLOOD PRESSURE

Dangerous High Blood Pressure (Essential Hypertension) is usually marked by distressing symptoms such as dizziness, throbbing head-aches, sleeplessness and nervous-ness. If disregarded, this may lead to Heart Trouble, Stroke, Paralysis, Hardening of the Arteries or Kid-ney Trouble. Diamonex, discovery of a heart specialist, is designed to quickly aid in the relief of these distressing symptoms.

A Chicago resident says: "I suf-fered from High Blood Pressure for several years with increasingly severe throbbing headaches, dizzi-ness and shortness of breath. I showed the Diamonex formula to my doctor and, on his advice, tried the treatment for two weeks under identical conditions as previous treatments. Within only three days my bad headaches and dizzy spells were gone. My high blood pressure was reduced and I sleep fine."

Diamonex goes directly to work in three different ways to aid in the relief of these dangerous sym-poms. Results are speedy—within as short a time as two weeks suf-fers often find that Diamonex has accomplished 75% of the total re-duction possible with this formula. If you suffer from High Blood Pressure you may try DIAMONEX without risking a penny. To intro-duce this wonderful treatment to a million new sufferers this liberal trial offer is made for a limited time only.

Send only \$1.50 to the Diamonex Company, 318-A North Michigan Ave., Chicago, Illinois for a full TWO weeks supply of genuine DIAMONEX, prepaid. Use Dia-monex according to the simple di-rections for only two weeks. If, at the end of that test period you are not delighted with results your money will be refunded immedi-ately on request. There are no strings or conditions—you owe it to yourself to make this wonderful test at once. Write today as this offer is fully guaranteed.

HONOR THE FLAG

Help Sponsor a Fighting DESTROYER!

Za delavce

DELAVCI

Za delo znotraj in zunaj

Dobra plača od ure

The White Motor Co.

858 E. 79 St.

NEDRZAVLJANI

HOTEL STATLER

ima službo za

BUS BOY—Terrace Room OPERATORJA ZA STROJ ZA POMIVANJE POSODE PORTERS

Zglasite se na TIME OFFICE, E. 12 St. soba št. 335—9-5 pop.

MOŠKE IN ŽENSKÉ

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

45 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na EMPLOYMENT OFFICE 1256 W. 74 St.

National Carbon Co., Inc.

DIP TANK BARVARJI TRUCKERS

STROJNI RIVETTERS

RIVETTERS POMAGAČI

STROJNI OPERATORJI

in

POMOČNIKI

SHEAR OPERATORJI

Drugi in tretji šift

Plača od ure

The Cleveland Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Mali oglasi

Išče se

čedno sobo, blizu Slov. del. do-ma v Collinwoodu. Naslov se naj pusti v točilnici SDD na Waterloo Rd.

Ako iščete

dobrega popraviljalca za vaše čevlje, pridite k nam. Vedno pr-vovrstno delo. Popravljamo sta-re čevlje. Cene zmerne.

FRANK MARZLIKAR
16131 St. Clair Ave.

THE UNITED STATES SECRET SERVICE • TREASURY DEPARTMENT

CAUTIONS YOU!

Millions of Government checks are being sent by the Army and Navy to dependents of soldiers and sailors. When checks are stolen those entitled to them may go without food or fuel or suffer other hardships. The U. S. Secret Service wants your help against the check thief and forger. Here's how:

IF YOU ARE ASKED TO CASH A GOVERNMENT CHECK

1. **INSIST** that the person presenting it identify himself properly as the person entitled to that check
2. **BEFORE** accepting the check ask yourself this question: IF THIS CHECK IS RETURNED BECAUSE OF A FORGED ENDORSEMENT, CAN I LOCATE THE FORGER AND RECOVER MY LOSS?
3. **INSIST** that all checks be endorsed in your presence. If a check is already endorsed, ask that it be endorsed again, then compare the writing.
4. **REQUIRE** all checks to be initialed by the employees who pay out money for them, or who approve such payment.

FRANK J. WILSON, Chief, United States Secret Service

NERVOUS, RESTLESS HIGH-STRUNG, BLUE FEELINGS

On "Certain Days" Of The Month?

Do functional periodic disturbances make you feel nervous, irritable, cranky, fidgety, tired and "dragged out"—at such times?

Then start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms. Pinkham's Compound is made especially for women. Taken regularly—it helps build up resistance against such distress. Thousands upon thousands of women have reported benefits! A grand thing about Pinkham's

Compound is that it contains no harmful opiates. It is made from nature's own roots and herbs (plus Vitamin B.). Here's a product that helps nature and that's the kind to buy! Also a fine stomachic tonic! Follow label directions. Worth trying.

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND